

מכתב לראש ישיבה בתל-אביב

לפני שהישיבה בשכונת שפירא הקטנה, נפתחה. מהיותי ילד, אל מול חלון ביתי נשקף תמיד – בית הכנסת הגדול של שכ' שפירא בשיא תפארתו והדרו. לא ביהכנ"ס הפועל מזרחי קראנו לו, אלא הגדול או האשכנזי. איזה כיף, כל בוקר, לראות מחזה כזה מולך, אך איזו אכזבה להיום שעצם ביהכנ"ס דל מאנשים, מלוכלך מהזנחה ומאובק משנים. מה מר הטעם לראות בית כנסת כזה עם פוטנציאל אדיר, אשר מושפע גם הוא מההידרדרות הרוחנית בשכונה ובעיר. כ"שועל היצא מוקודש הקודשים" כך נראה לי בית הכנסת כילד, רק חבל שלא זכיתי למדרגתו של ר' עקיבא – החוזה את הנסתר ורואה את "אורות האביב" בשפירא של תל אביב.

מעצמות לשמחה

מברחה להתמודדות

מטשטוש לשלמות

מעוני לעושר

ומעושר לאושר

מכניעה למשכחו אחרך

מלחול אל "אורות (אביב) הקודש".

מה אשרינו וטוב חלקינו אשר זכינו לכזאת ישיבה בשכונתנו, ולילד הקטן שניתן לו עוד צ'אנס ועוד נופך של יהדות פולקלור הדתי. מי יתן והישיבה תגדל ותעצים ותוציא תלמידי חכמים ומורי הלכה לכל העיר, והדור הבא יזכה לראות את בית הכנסת מלא עד אפס מקום "ונוכה כולנו במהרה לאורו", וכו' עקיבא לצחק וללשוננו רינה.

י"שר כח לכולם ובהצלחה רבה.

מִצִּיּוֹן מְכַלֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ הוֹפִיעַ.

(תהלים נ, ב)

הַיְיִשִּׁיבָה בְּרִצּוֹנָךְ אֶת צִיּוֹן, תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם.

(תהלים נא, ב)

קורות רבינו

קצות דרכיו בקודש של רבינו הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל

עריכה: הרב שלמה אבינר

העליה לאלון מורה

כשהקימו את גרעין אלון מורה, כיון שלא היה אישור מהממשלה לעלות לקרקע, ביקשו אישור מרבינו. אך רבינו סירב, כי חשש מעימות עם יהודים וקל וחומר עם חיילים. כל פעם דחה שוב את ההחלטה, התייעץ עם אנשים שונים וכל פעם התנגד למהלכים של התנחלות בלי אישור. לבסוף החליט הגרעין לעלות בלי אישורו של רבינו, באו להודיע לו ואמרו: "באנו לקבל ברכה". ראה רבינו את רצינות ונחישות התלמידים, נתן להם ברכה. כאשר היו מוכנים לעליה עם כל הצידוד, רבינו העביר להם הודעה לחכות עוד יום, כי רצה לעשות עוד ניסיון עם שר הביטחון. השהיה היתה קשה, אבל קיבלו. שר הביטחון סירב. רבינו לחץ עליו ואמר: "אם לא תיתן אישור, אני אהיה איתם". וכן היה, באמצע ההתמקמות, הגיע רבינו. לבסוף הגיעה פקודה להתפנות. היתה הצעה להתפנות למחנה צבאי סמוך ולמחרת יתקבלו לשיחה עם ראש הממשלה. מזכירות הגרעין סברה, שאם לא יסכימו, יפנו אותם מייד, ואם יסכימו, ירוויחו יום, ויש תקוה. אך רבינו סירב ואמר: "פה זה ארץ ישראל או לא!?" וכן כאשר באו לפנותו, אחז בגדר בכל תוקף והתבטא בחריפות.

זה אותו רבינו בעל התקיפות הנוראה ביחס לארץ ישראל ואותו רבינו שעייב ועייב כדי למנוע חיכוך עם כוחות הביטחון.

באותו מעמד בו השתתף רבינו, נולד בעצם "גוש אמונים" בכל תוקפו. לו קיבלו את הצעת הפשרה, הכל היה נמוג. הנחישות והמסירות הן שהציתו אש בעם ישראל ויצרו את המהלך הגדול של ישוב יהודה ושומרון. זה אותו רבינו שעייב ולבסוף בירך, עייב ולבסוף השתתף. גם דאגה עצומה של אחדות ואהבת ישראל וגם מסירות אדירה לארץ ישראל.

יש אדם הולך בדרך האמצע כי יש לו קצת ממידה זו וקצת ממידה זו. אך רבינו הלך בדרך האמצע, כי היה לו הרבה מזה והרבה מזה.

באותו יום רבינו נטע עץ ובירך "מצויב גבול אלמנה". הרי בסופו של יום, לא נשאר מאומה, האם לא היתה כאן ברכה לבטלה? לא כן! היום, יש שם מפעל התישבותי עצום! (הרב מנחם פליקס).

ביקור באלון מורה

באלון מורה רצו שרבינו יבוא לבקר, אך הדבר לא יצא לפועל. ויהי היום, רבינו היה בעפרה לרגל ברית מילה או פדיון הבן. תושב מאלון מורה שנכת שם שאל את רבינו: "מתי הרב יבוא אלינו?" השיב: "עכשיו!" רבינו הגיע לשם ודיבר באריכות בנהרה גדולה ובשפע עצום. נשים ישבו מאחור, ורבינו שהקפיד מאוד על ענייני צניעות, הוא שביקש מהן שתתקרבנה. עקב זה, דיבר הרבה על זכות נשים צדקניות, על חיבתם את הארץ, על שייכותן לכלל. וכן רבינו אכל מכל מה שהציעו לו, אף על פי שבימי חול, בקושי אכל, ורק בסעודות מצוה אכל הרבה, מהחל ועד כלה. אותו גוף שהיה יכול לחיות כמעט בלי כלום, בסעודת מצוה היה מתמלא. באלון מורה רבינו אכל את הכל, כי ראה בכך סעודת מצוה. כל מה שביקשו ממנו – לאכול, לדבר ולזמן – היה מסכים ואומר: "כל מה שבעל הבית אומר לך עשה". והוסיף "חוף מצא – כי זה, יש לעשות לפני שהוא אומר..." (הרב מנחם פליקס).

ישיבת תורת חיים

בתענית אסתר, אחרי מלחמת ששת הימים, כאשר עברו על יד חומת ירושלים, פתאום אמר רבינו לתלמיד שנהג ברכב: עצור! עצור! רבינו יצא מן הרכב, החל לרוץ דרך שער שכם, והמשיך לרוץ לכל אורך רחוב הגיא עד שהגיע לאיזה בניין בלי שום שלט, הסתכל, הסתכל ואמר: "כן, כן", ונכנס. עלה לקומה השניה הסתכל דרך החלון והסתכל זמן רב ואמר: "כאן למדתי תורה בנעוריי". היתה זאת ישיבת תורת חיים, עתה ישיבת עטרת כהנים. הכל היה מכוסה בעפר אפור (הרב דניאל אל ח').

גיוס לצבא

תלמידים שרצו להתגייס והלכו לבקש אישור רבינו, היו על פי רוב מקבלים תשובה שעליהם ללמוד עוד כמה שנים. מעשה בתלמיד שלא בא להתייעץ בנידון אלא להיפרד, אמר לו רבינו: כבר מאוחר לשאול, למה לא באת לשאול? יחד עם זה בירך אותו וחיבק אותו (הרב מנחם פליקס).

עול נעים

רבינו היה מלמד שהתורה היא אכן עול מצוות ולא הפקרות, אבל עול נעים. ועל בר מצוה, במקום לומר שנכנס לעול המצוות, היה מתבטא: נכנס לעול נועם המצוות.